

PRACOVNÍ LIST Č. 3: ZASTUPITELSKÁ DEMOKRACIE

1. HODINA

Dnes jste si ve třídě se spolužáky vyzkoušeli zastupitelskou demokracii.
Jak se ti aktivita líbila?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Měl/a jsi možnost do vyjednávání zasahovat? Jak ses při vyjednávání cítil/a?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Měl/a jsi možnost prosadit svůj názor? Proč si myslíš, že ano/ne?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZŠ_T3 PRACOVNÍ LIST

2. HODINA

PRINCIPY ZASTUPITELSKÉ DEMOKRACIE

Zastupitelská demokracie je nejrozšířenějším typem demokracie. Jedná se o „vládnutí se souhlasem ovládaných“ prostřednictvím voleného zastupitelského sboru (parlamentu či městského, krajského zastupitelstva).

Občané si ve volbách vybírají své zastupitele sdružené v politických stranách. Volby jsou soubojem politických stran o hlasy občanů. Různé politické strany prosazují zájmy různých skupin občanů (např. Strana zelených hájí ochranu přírody, sociální demokracie hájí zájmy dělníků).

Zastupitelská demokracie je *omezená a nepřímá*.

Omezená je v tom, že my – voliči – volíme jen občasně (v ČR jednou za 4 roky).

Nepřímá je v tom, že my – voliči – si nevládneme sami, ale pouze si vybíráme ty, kteří budou vládnout (rozhodovat) za nás.

VÝHODY ZASTUPITELSKÉ DEMOKRACIE

- Zastupitelská demokracie je prakticky uskutečnitelná (přímé rozhodování je možné jen v malých společenstvích);
- občané nemusí každodenně rozhodovat o osudu státu či města (mohou v klidu pracovat a rozhodování ponechávají na těch, které si vyberou);
- je větší šance, že vládnout budou vzdělanější, zkušenější lidé či odborníci;
- udržuje stabilitu – běžní občané se drží dál od politiky;
- je založena na kompromisu – je nezbytné, aby se jednotlivé politické síly domlouvaly mezi sebou a vzájemně si ustupovaly.

NEVÝHODY ZASTUPITELSKÉ DEMOKRACIE

- Ne každý má právo volit: vyloučení jsou mladí lidé do 18 let, různé skupiny cizinců (kterých v ČR žije přes půl milionu);
- mnoho občanů politice nevěří a k volbám nechodí (volební účast v parlamentních volbách v roce 2017 byla 60,84 %);
- sociálně slabí či málo vzdělané lidé chodí k volbám jen velmi málo;
- kvůli tomu o nich rozhodují jiní – zastupitelé, kteří s nimi nemají nic společného a kteří nerozumí tomu, co tito lidé potřebují;
- aby se v ČR politické strany dostaly do parlamentu či zastupitelstev, musí získat alespoň 5 % hlasů;
- hlasy pro strany, které této minimální hranice nedosáhnou, propadávají, a proto nemají přímý vliv na rozhodování.

ZŠ_T3 PRACOVNÍ LIST

Která informace o zastupitelské demokracii pro tebe byla nejvíce překvapivá?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kterou informaci o zastupitelské demokracii jsi naopak už dávno věděl/a?

.....

.....

.....

.....

.....

.....